

MASZyny I URZĄDZENIA PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO OGÓLNEGO ZASTOSOWANIA	NORMA BRANŻOWA	BN-80
	Myjarki opakowań szklanych Ogólne wymagania i badania	2431-02
		Grupa katalogowa 0470

1. ZASTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są ogólne wymagania i badania dotyczące myjarek tunelowych, przeznaczonych do mycia butelek szklanych.

1.2. Zakres stosowania normy. Normę należy stosować przy projektowaniu, budowie i eksploatacji myjarek pracujących w liniach technologicznych do pakowania mleka, piwa, napojów gazowanych bezalkoholowych i wódek.

1.3. Określenia

1.3.1. zużycie jednostkowe wody — ilość wody potrzebna do umycia jednej butelki.

1.3.2. pewność pracy — stosunek czasu sprawnej pracy myjarki do sumy tego czasu i czasu niesprawności myjarki.

2. WYMAGANIA

2.1. Czystość fizyczna. Umyte opakowania powinny charakteryzować się równomiernym splotem wody po ściankach butelek bez tworzenia się plam i zacieków widocznych nieuzbrojonym okiem oraz nie powinny mieć zanieczyszczeń mechanicznych typowych dla danego przetwórstwa.

2.2. Czystość mikrobiologiczna umytych opakowań do mleka powinna być zgodna z PN-68/A-86032 oraz dla piwa i napojów gazowanych bezalkoholowych zgodna z odpowiednimi instrukcjami branżowymi.

2.3. Czystość chemiczna. Wielkość pH w wodzie pozostającej w butelce po procesie mycia nie powinna być większa niż 8,5.

2.4. Ilość stłuczek. Liczba zbitych opakowań nie powinna przekraczać 0,5% ogólnej liczby opakowań wchodzących do myjarki.

2.5. Zużycie jednostkowe wody nie powinno być większe niż 0,6 l na butelkę.

2.6. Pewność pracy nie powinna być mniejsza niż 85%.

2.7. Głośność pracy myjarki nie powinna przekraczać 85 dB (A).

2.8. Pozostałe wymagania — wg norm przed-

miotowych.

2.9. Cechowanie myjarki. Na każdej myjarce powinny być umieszczone w sposób trwały tabliczki A i B wg BN-74/2406-01. Na tabliczce rodzaju B należy dodatkowo umieścić: zakres wydajności, całkowitą moc oraz dopuszczalną głośność myjarki.

3. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

3.1. Pakowanie — wg norm przedmiotowych.

3.2. Przechowywanie. Myjarki należy przechowywać w miejscach chronionych dachem lub w pomieszczeniach zamkniętych. Dopuszcza się przechowywanie myjarek na otwartej przestrzeni po uprzednim zabezpieczeniu ich przed wpływami atmosferycznymi, uszkodzeniami mechanicznymi oraz demontażem. W przypadku gdy czas przechowywania jest dłuższy niż rok należy przeprowadzić przewidziane w normach przedmiotowych zabiegi konserwacyjne.

3.3. Transport. Podczas transportu myjarkę należy chronić przed wpływami atmosferycznymi i przemieszczaniem.

4. BADANIA

4.1. Rodzaje badań — wg tablicy.

Lp.	Rodzaj badań	Wymagania wg	Opis badań wg
1	Sprawdzenie czystości fizycznej	2.1	4.4.1
2	Sprawdzenie czystości mikrobiologicznej	2.2	4.4.2
3	Sprawdzenie czystości chemicznej	2.3	4.4.3
4	Sprawdzenie ilości stłuczek	2.4	4.4.4
5	Sprawdzenie zużycia jednostkowego wody	2.5	4.4.5
6	Sprawdzenie pewności pracy myjarki	2.6	4.4.6
7	Sprawdzenie głośności pracy myjarki	2.7	4.4.7
8	Sprawdzenie pozostałych wymagań	2.8	4.4.8

4.2. Przygotowanie produktu do badań. Przed przystąpieniem do badań, myjarkę należy ustawić poziomo na

Zgłoszona przez Instytut Maszyn Spożywczych
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Maszyn Spożywczych dnia 22 grudnia 1980 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1981 r.
(Dz. Norm. i Miar. nr 3/1981 poz. 15)

odpowiednio wytrzymałym podłożu i podłączyć energię elektryczną, parę i wodę zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową. Następnie napełnić zbiorniki wodą i środkami myjącymi.

4.3. Warunki badań. Badania wg 4.1 należy przeprowadzić dla każdego rodzaju stosowanych butelek.

4.4. Opis badań

4.4.1. Sprawdzenie czystości fizycznej umytych opakowań należy prowadzić w sposób ciągły podczas pracy myjarki, w czasie całej zmiany.

Butelki powinny być sprawdzone przez oględziny podczas przemieszczania się przed stanowiskiem kontrolnym.

4.4.2. Sprawdzenie czystości mikrobiologicznej umytych opakowań należy przeprowadzić zgodnie z instrukcją. Do badań należy pobrać w sposób losowy próbki butelek umytych w ciągu jednej zmiany, o liczności wg PN-79/N-03021. Plan badań wielostopniowy, wadliwość dopuszczalna $w_2=2,5\%$, poziom kontroli II ogólny — wg PN-79/N-03021.

4.4.3. Sprawdzenie czystości chemicznej należy przeprowadzić w ciągu każdej zmiany zgodnie z instrukcjami obowiązującymi w branży.

4.4.4. Sprawdzenie ilości stłuczek należy przeprowadzić dla partii nieuszkodzonych butelek pochodzących z obiegu umytych w ciągu jednej zmiany pracy myjarki. Liczbę zbitych opakowań należy określić jako różnicę opakowań wchodzących do myjarki i nieuszkodzonych opakowań wychodzących z myjarki.

4.4.5. Sprawdzenie zużycia jednostkowego wody. Należy zmierzyć zużycie wody w ciągu 1 h nieprzerwanej pracy myjarki przy pełnym załadunku opakowaniami

i określić stosunek zużycia wody do liczby umytych opakowań.

4.4.6. Sprawdzenie pewności pracy polega na przeprowadzeniu chronometrażu myjarki w ciągu trzech zmian pracy i określeniu czasu t_s oraz t_n . Pewność pracy P należy obliczyć w procentach wg wzoru

$$P = \frac{t_s}{t_s + t_n} \cdot 100$$

w którym:

t_s — czas sprawnej pracy myjarki, h,

t_n — czas niesprawności pracy myjarki, h.

4.4.7. Sprawdzenie głośności pracy myjarki — wg PN-77/N-01310.01.

4.4.8. Sprawdzenie pozostałych wymagań — wg norm przedmiotowych.

4.5. Ocena wyników badań. Myjarkę należy uznać za dobrą, jeżeli przejdzie z wynikiem dodatnim wszystkie badania wg 4.1.

4.6. Zaświadczenie o wynikach badań. Myjarkom, które odpowiadają wymaganiom normy wytwórca powinien wydać zaświadczenie o wynikach badań.

5. POSTĘPOWANIE Z PRODUKTEM UZNANYM ZA NIEZGODNY Z WYMAGANIAMI NORMY

Myjarkę uznaną za niezgodną z wymaganiami normy wytwórca powinien poprawić i przedstawić do powtórnego badania.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Pakujących, Poznań.

2. Normy związane

PN-68/A-86032 Kontrola czystości mikrobiologicznej urządzeń mleczarskich, naczyń i sprzętu pomocniczego. Metody badań i kryteria oceny

PN-77/N-01310.01 Metody pomiarów i oceny hałasu na stanowiskach pracy. Hałasy o poziomie ustalonym i ekspozycji ciągłej

PN-79/N-03021 Statystyczna kontrola jakości. Kontrola odbiorcza według oceny alternatywnej. Plany badania

BN-74/2406-01 Tabliczki znamionowe

3. Normy zagraniczne

NRD TGL 26682/02 Maschinen und Ausrüstungen für die Getränkeindustrie Flaschenreinigungsmaschinen. Durchlaufmaschinen. Technische Lieferbedingungen

VDI 2653/03.3 Getränke-Abfülltechnik. Merkmale abfülltechnischer Anlagen und Liefervereinbarungen. Reinigungsmaschinen

4. Symbol wg SWW — 0781-51.

5. Autor projektu normy — inż. Wojciech Węgrzyn, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Pakujących.